

PEDOSFÉRA

- půdní obal Země
- půda: nejsvrchnější vrstva zemské kůry, přírodní živý útvar
- půda vzniká zvětráváním → působením různých činitelů (voda, vítr, rostliny...) jsou horniny na povrchu rozrušovány a dochází k jejich rozpadu na menší části - kamínky, písek, hlínu...

- složení půdy:

- 1) živá část - kořeny rostlin, živočichové, mikroorganismy
  - 2) neživá část - pevné části (písek, hlína), kapalné č. (voda), plynné č. (vzduch) + odumřelé části rostlin a živočichů = humus
- humus je nejúrodnější částí půdy

- druhy půdy: rozlišujeme podle zrnitosti (velikost částic) půdy

- a) *půdy písčité* - lehké půdy, velký podíl zrnitostní složky (kamínky, písek), mají málo živin → málo úrodné, v blízkosti vodních toků
- b) *půdy hlinité* - střední půdy, menší podíl zrnitostní složky, mají dostatek živin → velmi úrodné, nejvhodnější pro pěstování (zemědělství)
- c) *jílovité půdy* - těžké půdy, málo zrnitostní složky, dobře zadržují vodu

- typy půd: rozlišujeme podle půdního horizontu

půdní horizont: různě zbarvené vrstvy půdy (obr. str. 60)

- a) *černozemě* - v nížinách, nejúrodnější - obsahují velké množství humusu
- b) *hnědozemě* - v pahorkatinách, méně úrodné, ale stále se využívají pro pěstování
- c) *podzolové půdy* - vyšší nadmořské výšky, nedostatek živin - musejí se hnojit

- činitelé ovlivňující půdu: podnebí, nadzemní a podzemní voda, rostliny, živočichové, člověk...

- význam půdy: umožňuje obživu pro obyvatelstvo, zásobárna živin pro rostliny, udržuje vodu

- hrozby pro půdu:

- 1) znečištění, kontaminace
- 2) úbytek - např. vznik zástavby
- 3) půdní eroze - odnos částic půdy na jiné území, vlivem vody, větru

ÚKOLY:

- 1) pokuste se v atlase, na internetu najít alespoň 3 oblasti v ČR, kde jsou vhodné (nejvhodnější) podmínky pro zemědělství
- 2) do sešitu odpovězte na otázky z učebnice na str. 62, cv. 4